

Úri Wirschaft a katonai beszerző központnál

Tisztek a vádlottak padján

A Mártírok útján, a Honvéd Bűntörvényszék fényre meszt ridég termében folyik a honvéd büntető-törvényszék tárgyalása három katonatiszt ügyében. A háromtagú bíróságot Czibor főhadnagy hadbíró vezeti. A három vádlott: Karason Dezső hadbiztos ezredes a honvédelmi minisztérium jóléti osztályának vezetője, Náday Ferenc aicredes, a beszerző központ irányítója, továbbá Bodnár ny. százados, a beszerző központ tisztviselője. A vád: hivatali mulasztás, visszaélés, hűtlen kezelés, okirathamítás és az ellenőrzés elhanyagolása. Egyetlen esetben sem merült fel, hogy a vétségeket saját anyagi gyarapodásukért követelték volna el. Az ilyen ügyeket régente a magasrangú tiszték elismerték „maguk között”. Akkor az állami hivatalnokok nem a népet, hanem az államot szolgálták a nép ellen. Most azonban a demokrácia a néppel együttműködő és a közösség érdekeit szem előtt tartó értelmiséget akar a hivatalokban látni.

Idős, rászoruló tiszték

A per rendkívül bonyolult. Az elsőrendű vádlott Karason Dezső ezredes. Főképpen, magabiztosan adja elő védekezését. Új, díszes egyruha van rajta; önkéntelenül is eszükbe jut a sok meztelenség, toprongyos kalona, aki a büntető-intézetben léleg. Bűnösséget nem ismeri el. A vád szerint korábban 500 milliárd előleget utaltatott ki a Váci Kötő és Szöveggyárnak, biztosították. Üzletkötés nem jött létre és a gyár az összeget néhány hét múlva adópengeben visszafizette. Karason azzal védekezik, hogy ebből nem származott kára a honvédkincstárnak. Utasítást sem adott a kifizetésre. Karason egyes ügyek lebonyolítására összekötőt használta fel Widder ügynököt, aki pedig letartóztatásban is volt. Karason azt állítja, hogy Widdert megbízható embernek ismerték a letartóztatásáról nem tudott. De nem hoz fel erőteljes érveket az ellen a vád ellen, hogy a beszerzőközpontból többször élelmi-szert utaltatott ki magának. Idős, rászoruló tiszték akart vele segíteni...

Kisért a mult

Náday alezredes a régi katonatisztek közismert típusából való: katonás vigyázzban áll a bíróság előtt, de feleletel bizonytalanok.

Új telefon bevezetésére lehet kötelezni azt, aki túlsokat beszél

A közlekedésiügyi miniszter rendelete értelmében a posta újabb távbeszélőállomások előfizetésére hivatja fel azt, akinek a telefonkiszüléken két egymást követő hónap leforgása alatt havonként 1000-nél

Torz ellentét van testi és lelki magatartása közt. Csendes beszéd, szálamolmbresztő. Amikor a bíróság megkezdi kihallgatását, rögtön felhívja, hogy a multban üldötték, de az ügyész kérdésre kiderül, hogy többek között hivatali mulasztás miatt. Bizonytalan feleleteiből kitűnik, hogy nem nagyon volt tisztában feladatával, pedig mint a beszerző csoport vezetőjének, hateraz emberről kellett gondoskodnia. Itt bizony kísért a mult. Náday nem tulajdonított nagy jelentőséget annak, hogy beszerző alantásai az élelmiszállásról kiutalt pénzzel egy hónap múlva számoltak el, árú nélkül, inflációs időben. Bizott alantásában — hangoztatja. Nyilván a tiszt becsület alapján. Nem ellenőrizték senkit sem, de amikor őt ellenőrizték, szerkesztették egy hamis jegyzőkönyvet, s ebbe bevétezte, hogy idegenek vették el a tojást.

Okmány-staféta

Ehhez a hamisításhoz fűződik a harmadik vádlott, Bodnár százados szerepe. Ő írta a amís jegyzőkönyvet. Zavarban van, akár Náday. A védő szerint a honvéd büntető-törvényszék nem illetékes Bodnár ügyének tárgyalására, mert Bodnár, mint polgári egyén volt alkalmazásban. A szerződést azonban nem tudja felmutatni, mert védené otthon felejtette. A védő is Bodnár kapkodnak, a jelenet szinte nevetséges. A bíróság Bodnárt mégis kihallgatja. Közben az ügyvéd elszalaszt valakit Bodnár lakására. Később a tanú kihallgatás alatt a vádlott felesége lélekszakadva hozza meg a szerződést. A bíróság később dönt az illetékességről. Bodnár roppant zavaros vallomást tesz. Először azt állítja: azért írta meg a hamis jegyzőkönyvet, mert nem tudta, mi van az elsőben. Később kiderült, tudta mi van benne.

A tanú kihallgatások során Somogyi ezredes a mulasztások egész sorát olvasta rá a Náday vezette beszerzőcsoportra. Amikor a honvédek alig kapták meg zsoldjukat, a honvéd beszerzőcsoport ugyanabban a hónapban sokkal többet fordított tagjai élelmezésére, mint amennyit egyes hadosztályok összesen elkölthettek.

A honvédtörvényszék a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta, mert az egyik hadbíró megbetegedett.

A szovjet rádió Magyarország gazdasági helyzetéről

A newyorki rádió jelentése szerint az Egyesült Államok kormányza a Szovjetunió kormányához jegyzőket intézett a súlyos magyar gazdasági helyzet okai és a magyar jóváételei kötelezettségei enyhítése tárgyában. A jegyzékben az Egyesült Államok kormánya javaslatot tett a magyar gazdasági helyzetnek a Három Nagyhatalom részéről történő közös megvizsgálására.

A szovjet rádió hírmagyarázója ezzel a jegyzékkel kapcsolatban a következőket mondotta:

„Magyarország súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetének az a főoka, hogy a németek által Szászai Ámogatásával elhurcolt magyar gazdasági javak nagyrésze még ma is Ausztriában és Dél-Németországban hever az amerikai megszállási övezetben.”

PIACI ÁRAK

(Carnoki fogyasztói árak augusztus 2-án Budapesten.)

(Az árak forint-fülérben kg-ként értendők. Literenként, vagy darabon. két mért árunál külön jelzés.)

Baromfi, tojás: Elő: csirke 6.—, tyúk 4.80, liba, kacs 7.20. Vágott: csirke béllel 7.20, bél nélkül 8.40, tyúk, pulyka 6.—, liba, kacs 8.40, libaszár 14.—, hús 6.—, aprólék 2.—, Tojás —25 (db).

Tejtermékek: Tejfel 7.50 (liter), kevertúró 12.—

Fűszerek, zöldség: Burgonya, Ella 38, Gűlbaba 43, vörshagyma 48, fokhagyma 84, fejes káposzta 58, kelkáposzta 63, kalarábé 32, fűzötök 21, sóska, paraj 52, zöldborsó 89, zöldpaprika 552—65, uborka 3 2—37—47, zöldbab 55—68, paradicsom 39—47, zöldsünger 16 (db), sárgarépa 52, petrezselyem 63.

Gyümölcs: Alma 49—63, körte 60—96, szőlő 1.08, szilva 44—60, ringló 60—68, kajsziarack 33—81, őszibarack 81—1.89, 1.08—2.16, sárgadinnye 41—49, görödinnye 49.

Vegyes: S6 2.20, cukor, kocka 14.—, kristály 13.—, mál 10.—, fehérbab 1.—, gomba 12.—.

Gyorsvonatot kap Szombathely

Az Államvasutak aug. 4-től, vasárnapról új gyorsvonatjáratot állít menetrendjébe. A gyorsvonat naponta délután 4 órakor indul a keleti pályaudvarról Budapest—Székesfehérvár—Celldömök—Szombathely vonalon.

FORINTÉRT

műlepet

szavatoltan vegytisztá méhviaszból méhészkészítőket elsőrendű garatálton békebeli kvitelben, valamint kaptárakat, pergetőket, műlépűpréseket ugyanacsak legelsőrendű minőségben utánvétel is szállítunk

Mézet

bármilyen mennyiségben
legmagasabb napi áron vásárolunk

Országszerte ismert és eddig általánosan hiányolt

méhészeti szaklapunk

augusztus hó 20-án jelenik meg. A

„MEH”

szaklap előfizetési díja egy évre (7) forint! A szaklapot — az általános papírhány miatt — csak azoknak a méhészeknek küldjük meg, akik az előfizetési díjat előre beklüld. Mutatóványzatot ugyanacsak papírhány miatt, nem áll módunkban küldeni

„MEH”

a Magyar Méhészek Értékcsfőszövetkezete és „Méh” Kereskedelmi Rt. Budapest, V., Arany János u. 1.

Egyenlőség a törvény előtt

Sokszor és sokféle bírósági tárgyaláson vettünk részt a felszabadulás óta. Voltunk a népbíróságon, háborús bűnösök, politikusok, véreskezű keréltelgyek, besúgó házmesterek ügyének tárgyalásán. Rendkívül tanulságosak ezek a tárgyalások, képet alkothatunk belőlük társadalmunk lelkének sötétebb oldalairól és a létunt idők gondolkozásáról.

Sajnos, a bíróságok részéről is tapasztaltunk multa emlékeztető jelenséget, amely megérdemli, hogy kissé foglalkozzunk vele: a bíróságok egyes tagjainak morodora, bizony, kifogásolható. Demokratikus bíróságok működésének idején, amikor a törvény előtt egyenlőség eszméje végre megvalósult, a bíróságok egyes tagjai nem érzik át a demokratikus egyenlőség szellemét.

A bíróság előtt a vádlottak nem jelennek meg egyenlőképén, hiszen egyik tanult ember, mint eddig mondták: „uri ember”, a másik „egyszerű” ember: munkás vagy paraszt. Egyes tanácselnökök és bírák — lehet, hogy teljesen akaratlanul — a vádlottak ruhájára, értelmiségre, iskolázottságára, vagy multbeli közeleti szerepe alapján megkülönböztetéseket tesznek modorukban. Némelyik tanácselnök, vagy bíró a besúgó, árulkodó kinyilatásról mindenféle udvariassági forma megkerülésével így beszélt: „ez...” — de máskor az uri bűnöst finom udvariassági szócakkal szólította fel válaszára: „tessék, méltóztassék.” A hűtlen kezeléssel vádolt magasrangú katonatisztet szintén megtisztelte a haditörvényszék bírója „vezérornagy úrral” és „méltóztassék”-kal, de a szabadság önhátamú meghoszábbításáért bíróság elé állított

közlegénynek csak a vezetőknével való megszólítás járt ki.

A pró dolgok ezek; mégsem okvetlenül kedésből hozzuk fel őket, hanem azért, mert valljuk, hogy a társadalmi demokráciának egyik legfontosabb tényezője: a mindenki iránt egyformán megnyilvánuló jó modor. Ennek kell megnyilvánulnia a bűnösök iránt a bíróságok részéről is, mert a bíróságok szemében a bűnösök csak mint bűnösök jöhetnek számításba, társadalmi helyzetük figyelembevételé nélkül. A bíróságok tagjai még megszólításban se különböztessék meg a bűnösöket: úriemberi vagy paraszti mivoltuk szerint. A bíróságok előtt ne legyen úri ember, vagy egyszerű ember, csak ember.

Ha a bíróság tagjai udvariasságban különbséget tesznek az igazságszolgáltatásra várók között, ezzel elfogultság benyomását kelthetik. Ugy tűnhet fel, mintha az úriember közelebb állna hozzájuk, jobban megértenek őt, mint az egyszerű, bárdolatlan embert. A megkülönböztetés az úriember vádlotiba bátorságot önt, tehát nyugodtabban védekezik. Ugyanakkor az udvariasság az egyszerű vádlotiba felfeltá az elfogódottság, elnyomottság érzését, így nehezebben illeszkedik bele az értelmiségiek emberek gondolatmenetébe, s megrömlik a védelem lehetősége.

A törvény előtti egyenlőség nemcsak azt jelenti, hogy az igazságot egyenlőképén kell osztani, hanem azt is, hogy egyenlőképén kell viselkedni minden bűnös szemben. Szeretnénk, ha a mult társadalmi pocsoltyája az utolsó cseppig eltűné a bíróságok világából.

Körödi József.

Verseny a vidéki népi kollégiumok támogatásában

A Népi Kollégiumokat Építő Mozgalom munkája során a napokban 25 Györffy kollégista utazott a megyei székhelyekre, hogy ott a helyi gyümölcsipari rendeletét letelező népi kollégiumok szervezéséről közreműködjenek. Minden vármegye, minden párt megyei vezetői a legnagyobb megértéssel fogadták a kezdeményezést és minden lehető segítséget megadnak a kollégiumok megteremtésére.

dául öt kollégista tanítástát vállalta. Mátészalkán egyes emberek, a Tiszántúli egyes közöcségeiben a földműves szövetkezetek vállalták egy vagy több falubeli diák költségeit. Mátészalkán 140 személyes kollégium létesítését vették terbe és a város szeretné, ha ezzel kapcsolatban eddig csak gimnáziumi tanfolyam-jellegű iskolája végre valódi gimnáziummá alakulhatna.

A vidék megmozdult a népi kollégiumok érdekében, mert a parasztság tudja, hogy az ő fiainak tanulásáról és olyan új értelmiség neveléséről van szó, mely egynek érzi magát a dolgozó parasztsággal és munkássággal.

Jövő augusztusig legfeljebb egymilliárd forint lehet forgalomban

374 millió forintot ér a Nemzeti Bank aranykészlete

A Magyar Nemzeti Bank pénteken délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, szakitva a bank fennállása óta meglévő szokással, hogy a bank közgyűléseit mindig este 6 órakor tartották meg. A rendkívüli közgyűlés iránt a részvényesek, miután 1944 február 7-e óta a bank nem tartott közgyűlést, meglepően nagy érdeklődést tanúsítottak.

A közgyűlés napirendjén az előnk előterjesztésen kívül még két pont szerepelt, a stabilizációval kapcsolatban szükségessé vált alapszabálymódosítások és új számvizsgáló bizottság választása. A közgyűlésen Szentiványi Lajos a bank alelnöke elnököt, mellette foglaltak helyet dr. Jesszenszky Ferenc, az új vezérigazgató és dr. Kemény György pénzügyi államtitkár.

Az elnök megnyitójában megállapította, hogy 124 részvényes képviselőtében tettek le részvényeket, így a közgyűlés halároza kúpees. Beszédében kifejtette, hogy a bank utolsó közgyűlése óta eltelt időre esik történelmünk leggyászosabb és legszégyenteljesebb korszaka: a német megszállás. A továbbiakban ismertette a stabilizációs munkával járó nehéz feladatokat, annak előfeltételeit, amelyek közt egyi-

ke a legfontosabbnak, hogy Amerka hozzájárult a 374 millió forint értékű képviselő arany hazaszállításához, amivel a forint aranyfedezetet kap.

Ezután sor került az alapszabályok módosítására, amelyek közül legfontosabbak a 85. cikk, amelyet úgy módosítottak, hogy 1946 augusztus 1-től 1947 július 31-ig a forgalomban lévő bankjegyek mennyisége nem haladhatja meg az ezer millió forintot. Módosították a 99. szakaszt is, amely új szövegbe úgy szól, hogy a bank évi tiszta jövedelméből tíz százalék tartalékalapba helyezendő és 5 százalék a részvényeseket illeti meg. A tiszta jövedelemből az államnak jutó rész az állam adóságának törlesztésére fordítandó, ha azonban az államnak jutó rész 6 millió forintot meghalad, a többlet az államnak kifizetendő.

Ezután megválasztották a szavazatszedő küldöttséget, majd az elnök a közgyűlést a szavazás tartamára felfüggesztette. A szavazás eredményeképp a számvizsgáló bizottság új tagjai: dr. Faragó László, Burchard-Bélavári Dezső, Hofbauer Ferenc, Szenci Sándor és dr. Székely Pál lettek. A Nemzeti Banknak a felszabadulás óta tartott első közgyűlése ezzel végetért.

Szappan
Margarin
Étolaj

forintért

ALBUS SZAPPAN- ÉS OLAJGYÁR